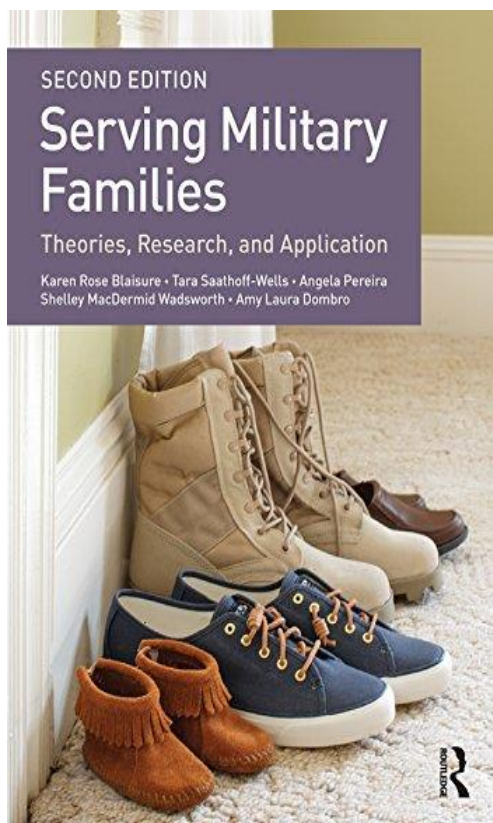

BLAISURE Karen Rose, Tara SAATHOFF-WELLS, Angela PEREIR, Shelley MacDERMID WADSWOETH and Amy Laura DOMBRO. 2015. Serving Military Families: Theories, Research, and Application. Routledge, 436p. ISBN 978-1138-841-25 3.

V rámci prípravy mojej dizertačnej práce, ktorá sa zameriava na zistenie možností etablovania sociálnej práce v ozbrojených silách SR, som si preštudovala viacero zaujímavých publikácií, ktoré v domácom prostredí nie sú známe. Ide o práce, ktoré sa prioritne zameriavajú na tzv. vojenskú sociálnu prácu. Z nich ma najviac zaujala práve práca kolektívu autoriek Karen Rose Blaisure, Tara Saathoff-Wells, Tara Saathoff-Wells, Angela Pereira a Shelley MacDermid Wadsworth. Autorky tohto „ženského kolektívu“ spojili svoj profesionálny život práve s vojakmi, ich rodinami a ich problémami. Vzhľadom na nízku mieru informácií v slovenskom prostredí o vojenskej sociálnej práci vo všeobecnosti aspoň v krátkosti uvádzam pracovnú orientáciu jednotlivých autoriek.

Karen Rose Blaisure pôsobí ako profesorka na Western Michigan University, kde vedie prednášky a cvičenia o rodinnom živote a armáde. Okrem toho ako e licencovaná partnerská a rodinná terapeutka, ktorá poskytuje sociálne poradenstvo profesionálnym vojakom a ich rodinám. V roku 1992 bola konzultantka špeciálneho projektu - Centrum rodinných a námorných služieb Norfolku vo Virgínii. V týchto

úlohách pravidelne pomáhala vojakom a vojenským rodinám.

Tara Saathoff-Wells pôsobí na Pennsylvania State University, kde sa venuje posudzovaniu pripravenosti rodiny pre začlenenie do profesionálnej vojenskej služby. Na túto oblasť je zameraná aj jej vedecko-výskumná práca.

Angela Pereir je plukovníčka americkej armády na dôchodku a je aktívnou konzultantkou v otázkach psychického zdravia v kontexte života v armáde. Súčasťou jej práce je aj príprava vojakov a ich rodín na zvládanie psychicky náročných situácií spojených s prácou vojakov.

Shelley MacDermid Wadsworth je profesorkou ľudského rozvoja a rodinných štúdií a a riaditeľkou Military Family Research Institute at Purdue University.

Toto profesijne rôznorodé zameranie autorského kolektívu umožnilo vytvoriť obsahovo bohatú prácu s názvom *Serving Military Families: Theories, Research, and Application*, ktorá je rozčlenená do 14. kapitol. Úvod knihy tvoria poznatky o vojenskej kultúre a o špecifikách života profesionálnych vojakov, ale aj veteránov a ich rodín. Niektoré informácie uvádzané v neskorších častiach práce, by bez tohto objasnenia boli ťažko pochopiteľné.

Vyššie 400 stránová učebnica ponúka v prvej kapitole aktualizované poznatky o vojakoch, vojenskej kultúre a problémoch, ktorým čelia vojenské rodiny a objasnením dôvodov prečo je potrebné zamerať sa na pomoc pre vojakov, vrátane veteránov a ich rodiny. Nasledovné tri kapitoly sú venované popisu najfrekventovanejších problémov vojakov a ich rodín ako sú napr. sťahovanie sa v rámci služby, každodenné problémy rodín s tým súvisiace ako je napr. pre deti striedanie škôl, strata kamarátov, ale aj pohľad na oblasť výchovy detí vo vojenských rodinách. Citlivo podáva fakty spojené s nasadzovaním profesionálnych vojakov a vojačiek do vojenských akcií a prežívanie tejto skutočnosťami vojakmi a ich rodinnými príslušníkmi.

Nasledovné kapitoly prinášajú prehľad sociálnych programov na podporu vojakov a ich rodín v čase pred nástupom na misiu a po jej návrate a tiež sú tu popísané intervencie používané pri odchode vojakov a vojačiek do civilného života. Kniha prináša prehľad programov a organizácií, ktoré rôznymi spôsobmi podporujú profesionálnych vojakov a ich rodine, špecifické programy pre veteránov.

Z pohľadu sociálnej práce sú cenné informácie o intervenciách sociálnych pracovníkov a pracovníčok napr. pri nasadení člena rodiny na misiu, pri starostlivosti o deti, pomoci pri vzdelávaní. Pracovné metódy ako napr. sociálne poradenstvo, či advokácia sú popri teoretickom popise doplnené praktickými ukázkami. Veteránom a ich rodinám je venovaná samostatná kapitola, ktorá je časovo štrukturovaná, t.j. prináša pohľad na problematiku veteránov v rôznych časových obdobiach. Prináša tak poznatky o tom ktorým výzvam veteráni a ich rodiny museli čeliť v minulosti a ako tieto problémy zvládajú v súčasnosti. Ide napr. o problémy so zamestnanosťou veteránov, poruchy v oblasti fyzického a duševného zdravia, prístup k zdravotným a sociálnym službám, problémy so vzdelaním atď. Aj v tejto časti sú popísané rôzne intervenčné programy a metódy.

Jedna kapitola je špecificky venovaná ženám pôsobiacim vo vojenskom prostredí. V tejto časti knihy nie sú ponúkané len informácie o úspechoch žien, či výzvam, pred ktoré ich stavia život a práca v armáde, ale autorky čitateľa oboznamujú aj s prekážkami, sexuálne podmienenými predsudkami, či útokmi na ženy-vojačky, ale tiež aj s psychickými poruchami, ktorými profesionálne vojačky trpia v súvislosti s ich aktívnym bojovým nasadením.

Autorky podávajú prehľad o možných negatívnych vplyvoch vojenského života na rodiny, ale tiež aj na život párov rovnakého pohlavia, pričom tieto informácie podkladajú aj vlastnými realizovanými výskumami. Kniha poodhaľuje aj citlivú problematiku stúpajúceho trendu samovrážd v armáde a naznačuje možnosti prevencie v tejto oblasti.

Dostatočný priestor je venovaný postupom používaných na integráciu vojakov a ich rodín do spoločnosti pri prechode z armádneho do civilného spôsobu života. V súvislosti s tým sú v knihe zaradené aj spôsoby a metódy práce s rodinami, ktoré zažili niektorú z traumatických udalostí, vrátane krízovej intervencie.

Silným momentom práce *Serving Military Families: Theories, Research, and Application* je začlenenie faktografických údajov (demografické údaje, údaje o počte profesionálnych vojakov, o štruktúre armády) do teoretických poznatkov a obohatenie textu o osobné príbehy takmer 70 aktívnych vojakov, záložníkov, veteránov a ich rodín zo všetkých odvetví a radov armády. Medzi týmito osobnými príbehmi sa nachádza aj príbeh plukovníčky vo výslužbe Angely Pereir, ktorá je jednou so spoluautorov tejto knihy, čím kniha získava na autenticite.

Z pedagogického hľadiska je potrebné oceniť logickosť a prehľadnosť ponúkaných teoretických poznatkov, opierajúcich sa o výsledky z výskumov a cvičenia pre študentov. Pre obsahovú bohatosť knihy je možné ju odporučiť nielen sociálnym

Revue sociálnych služieb, ročník 2, číslo 1, rok 2022

Vydavateľ: Fakulta sociálnych vied, UCM v Trnave, Bučianska 4/A, 917 01 Trnava

<https://rss.fsvucm.sk/index.php/rss/index>

DOI: <https://doi.org/10.34135/rss.220107>

pracovníkom, ale aj iným odborníkom, ktorí sa zameriavajú na problematiku profesionálnych vojakov a ich rodín.

Mgr. Emma Valigurská,
interná doktorandka Katedry sociálnych služieb a poradenstva
FSV UCM v Trnave